

kneza Auersperga v Sebořicah. Gimnazijo je obiskoval na Dunaju, šel pozneje v Prago in v Lipsko ter se posvetil glasbi. Pod vodstvom izbornih učiteljev je proučil klasično in romantično glasbo. Glasbeno obzorje si je še razširil v Parizu in dokončal glasbene nauke v Mannheimu. Ko je stal Smětana na vrhuncu svoje delavnosti, prišel je Fibich k njemu v Prago. Brez stalne službe si je služil kruh s poučevanjem. Prvo večje delo njegovo je opera „Bukovin“, potem je zložil melodram in klasičen kvartet v E-molu. Bil je tudi izvrsten glasben pedagog in je vzgojil lepo število čeških glasbenikov, ki so zdaj v čast njemu in domovini. Napisal je opere: „Blaník“ (1881), „Nevěsta messinská“ (1893), v Wagnerjevem slogu „Bouři“ (1894), „Hedy“ (1895) in „Šarka“ ter veliko melodramsko trilogijo „Hippodamia“. Posebno izrazite so njegove simfonične pesmi; znal je uporabiti orkester za plastično slikanje. „Zaboj, Slavoj a Luděk“, „Toman a lesní panna“ in „Othello“ pričajo o tem. Sloveče so njegove ciklične skladbe in ouverture. V Ljubljani se je z velikim odobravanjem sprejela njegova „Pomladna romanca“. Bil je prvi člen „Češke akademije“ in izpraševatelj za kontrapunkt pri državnih izpitih za glasbo. Ko je učil pevce svojo opero „Pad Arkuna“, se je prehladil in vsled tega umrl dne 15. vinotoka.

Nestor čeških pisateljev *dr. Fan Melichar* je praznoval dne 15. listopada tiho in skromno svoj devetdeseti rojstni dan. Rodil se je dne 15. listopada l. 1810. v Skuči. Po dovršenih šolah je bil zdravnik v Chrudimu, v Slanem in v Skuči, l. 1856. pa se je stalno naselil v Křižanovu na Moravi. Za časa narodnega probujenja se je sestajal v Pragi s Tylom, Filipkom in Rubešem. Melichar je v tej dobi napisal nekaj gledaliških iger, v raznih listih pa je priobčeval ocene, razprave in članke. Mlajši rod je sicer že precej pozabil teh del, a zdaj ob njegovi devetdesetletnici se zopet toplo spominja njegovih spisov.

Svetovni jezik. Francozi žalujejo, da francoski jezik zdaj izgublja vpliv in ozemlje. V 15. stoletju je govorilo francoski jezik 10 milijonov ljudi, v 14. stoletju 14 milijonov, v 17. stoletju 20 milijonov, v 18. stoletju 31 milijonov in v 19. stoletju celo 64 milijonov ljudi. Odslej pa ta vpliv pada v primeri z drugimi jeziki. Nemški jezik je govorilo v

16. stoletju 10 milijonov ljudi, ruski le 3 milijoni, španski pa 8½ milijona. V 18. stoletju je pa govorilo v nemškem jeziku 30 milijonov, v ruskem že 31 milijonov, v španskem 26 milijonov. Italijansko je govorilo v 16. stoletju 9½ in v 18. stoletju 15 milijonov ljudi.

Po napoleonskih vojskah so pa vstali posamezni narodi, in začel se je prevrat tudi v jezikih. Veliki narodi hočejo z vso silo zatreti jezike manjših narodov in se razširiti. Angleži so dosegli toliko, da zdaj na celém svetu govori že 116 milijonov ljudi v njihovem jeziku. Rusi so se razmnožili na 85 milijonov, Nemci skoro na 80 milijonov, francosko pa govori zdaj le 58 milijonov ljudi, italijansko 34 milijonov in špansko 44 milijonov. Z največjo silo se širita zdaj nemščina in ruščina.

Najmanjša knjiga. Najmanjša knjiga po obliki je francosko-angleški in angleško-francoski slovar, ki ga je izdal F. E. A. Gask v obliki privezka. Ta slovar meri na višino 28 mm, na širjavo pa 21 mm ter ima 572 strani. Ne gledé na to malo obliko ima slovar vsekakole okoli 50.000 francoskih in toliko angleških besed, ali vsega skupaj s pojasnili vred do 400.000 besed. K slovarju je pridejan obodek iz kovine, v katerem se nahaja povekševalno steklo, brez katerega ni moči čitati slovarja. Cena slovarju 2 franka.

Podoba na str. 3. nam kaže *dr. Frančiška Lampeta* v najlepši, skoro še mladeniški dobi, starega 28 do 30 let. Njegov rokopis str. 6 in 7. je pa posnetek še ne priobčenega članka. Namenil ga je bil že pred leti za platnice, a ga je založil in ga ni dokončal. V mlajših letih je bila njegova pisava bolj podolgasta in večja, pozneje je bila bolj okrogla in drobna. Naš rokopis je nekoliko zmanjšán.

Cerkev „dei Frari“ v Benetkah, iz katere smo priložili danes barvano sliko, je ena najlepših v benečansko-gotičnem slogu zidanih stavb. Sežidana od l. 1330. do 1417., je jako bogato okrašena s spomeniki. V nji je pokopanih mnogo slavnih Benečanov, katerih ponosni nagrobniki se vrsté ob stenah drug za drugim. Poleg cerkve je samostan s starim benečanskim državnim arhivom, ki je eden največjih in najznamenitejših na svetu.

